

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 31. sjednici, održanoj dana 10.08.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona za period januar - juni 2023. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Amra Mehmedić

Broj: 02-_____/23

Datum, 10.08.2023. godine

Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspekcijske poslove,

1x a/a.

Broj: 18/01-30-4980-3/23

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-juni 2023. godine
(šestomjesečni izvještaj)

Zenica, august 2023. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3
II IZVRŠENJE CILJEVA	4
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	5
IIa Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike	6
1. Kantonalna inspekcija rada	7
1a. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	7
1b. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	10
2. Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljska inspekcijet	12
3. Inspektorat za ceste i cestovni promet	15
3.1. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	15
3.2. Kantonalna inspekcija za ceste	17
4. Inspektorat za tehničke inspekcije	19
4.1. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	19
4.2. Kantonalna termoeenergetska inspekcija	21
4.3. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	23
IIb Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,	25
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	26
1.1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	26
1.2. Kantonalna vodna inspekcija	28
1.3. Kantonalna šumarska inspekcija	30
1.4. Kantonalna lovna inspekcija	31
2. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	31
2.1. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	31
2.2. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša	32
2.3. Kantonalna urbanistička inspekcija	34
2.5. Kantonalna građevinska inspekcija	34
3. Inspektorat veterinarske inspekcije	35
3.1. Kantonalna veterinarska inspekcija	35
4. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	40
4.1. Kantonalna zdravstvena inspekcija	40
4.2. Kantonalna sanitarna inspekcija	42
4.3. Kantonalna farmaceutska inspekcija	44
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	45
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	45
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	45
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	46
2. Drugi kontinuirani poslovi	47
VI OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	47
1. Ocjena stanja	48
2. Programska orijentacija	50
VII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	51

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za period januar - juni 2023. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11 i 15/21).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Gradu Visoko i općini Maglaj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 21 vrsta kantonalnih inspekcija, od kojih 17 imaju izvršitelje, dok 3 vrste kantonalnih inspekcija nemaju izvršioca (urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode, lovna inspekcija).

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cestovnog prometa, cesta, energetike, termoe energetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite okoliša, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je ukupno sistematizovano 122 izvršioca, a popunjeno 75, i to: direktor, sekretar Uprave, 2 pomoćnika direktora, 3 glavna kantonalna inspektora, 59 Kantonalnih inspektora, s tim da kod jednog kantonalnog inspektora miruju prava i obaveze jer je imenovan u izvršnu vlast, 2 stručna savjetnika, 1 viši stručni saradnik i 6 namještenika.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2023. godinu,

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2023. godinu, vodilo se računa o broju izvršioca koji će realizirati planirane poslove, broju službenih vozila kojim Uprava raspolaže, kao i činjenici da inspektori na teren odlaze 3 dana u sedmici, a 2 dana kada ne idu na teren obavljaju prijem stranaka i druge kancelarijske poslove.

U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2023. godinu, u izvještajnom periodu u kontinuitetu su se posebno provodile aktivnosti nadzora nad primjenom Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namjernice i druge proizvode broj: 529/2021 od 01. aprila 2021. godine, te Odluku o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namjernice i druge proizvode broj: 596/2021 od 08. aprila 2021. godine i Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate broj: 528/2021 od 01. aprila 2021. godine. Navedene aktivnosti provodile su se u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u poslijepodnevnom i večernjim satima, te u dane vikenda, u skladu sa raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima.

Također, jedan od prioriteta u radu su otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, u svim pojavnim oblicima (nezakonito radno angažovanje zaposlenika, nezakonito obavljanje raznih djelatnosti itd).

U toku izvještajnog perioda Uprava je ostvarila dobru saradnju sa resornim ministarstvima i drugim tijelima organa uprave na svim nivoima vlasti.

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj su imale sljedeće okolnosti:

➤ *Nedovoljan broj službenih vozila i nedostatak terenskih vozila*

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2023. godinu i utvrđivanja normativa za svaku inspekciju, uzeta je u obzir činjenica da Uprava koristi 26 službenih vozila.

Imajući u vidu činjenicu da planirane poslove izvršava 17 vrsta inspekcija, te uvažavajući specifičnosti određenih inspekcija, svakodnevni problem nedostatka službenih vozila se djelimično prevazilazi organiziranjem poslova u poslijepodnevnom i večernjim satima, te u dane vikenda, kao i pravovremenim planiranjem odlazaka na teren inspektora, koji koriste ista službena vozila.

Navodimo i problem nedostatka terenskih službenih vozila, koja su neophodna za obavljanje inspeksijskih nadzora na nepristupačnim terenima (terensko službeno vozilo koje koristi kantonalna šumarska inspekcija je u dosta lošem stanju i zahtijeva česte popravke).

➤ *Nedostatak sredstava i opreme za rad*

Jedan od problema u radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove predstavlja nedostatak opreme, odnosno dotrajala oprema koja iziskuje stalne popravke.

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U periodu od 01.01.2023. do 30.06.2023. godine, izvršeno je 7070 inspeksijska nadzora, što je više u odnosu na 6034 inspeksijski nadzor, koliko je za ovaj period planirano Programom rada Uprave za 2023. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih nadzora doneseno je 1352 rješenja i izdato 1600 prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni 1.804.531,00 KM.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, 115 prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od 197.920,00 KM, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu kantonalnih propisa.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u 158 slučajeva je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na 88 usmenih pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je 133 prijave.

1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati

Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.-30.06.2023. GODINE

Red br.	NAZIV INSPEKCIJE	Broj pregleda planirano	Broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	Izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	Zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
1.	INSPEKCIJA RADA - RADNI ODNOSI	678	639	107	381	318.220	25	21.600	19	9
2.	INSPEKCIJA RADA - ZAŠTITA NA RADU	122	154	61	45	85.430	8	10.000	0	7
3.	TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	1236	1380	361	444	545.091	30	14.800	56	33
4.	INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET	252	299	30	260	170.630	0	0	12	20
5.	INSPEKCIJA ZA CESTE	84	86	15	10	14.500	0	0	0	0
6.	ELEKTROENERGETSKA	78	81	26	8	14.000	0	0	3	0
7.	TERMOENERGETSKA	90	92	237	0	0	0	0	0	0
8.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	34	43	13	14	103.300	0	103.300	6	0
9.	POLJOPRIVREDNA	289	399	5	191	267.000	1	300,00	20	1
10.	VODNA	170	204	12	12	6.600	12	6.600	0	1
11.	ŠUMARSKA	180	165	24	14	24.220	14	24.220	2	1
12.	ZAŠTITA OKOLIŠA	245	206	47	12	9.500	2	2.500	0	0
13.	GRAĐEVINSKA	83	91	7	7	4.100	7	4.100	0	0
14.	VETERINARSKA	2020	2601	166	121	105.240	7	4.000	5	1
15.	ZDRAVSTVENA	55	95	36	10	4.500	2	2.500	1	0
16.	SANITARNA	333	449	189	66	118.950	5	1.500	33	14
17.	FARMACEUTSKA	85	86	16	5	13.250	2	2.500	1	1
	UKUPNO:	6034	7070	1352	1600	1.804.531	115	197.920	158	88

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se osam vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je prikazan u narednoj tabeli:

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	Postojeći broj izvršilaca	Prema Pravilniku
1.	Inspektorat rada	Glavni kantonalni inspektor rada	-	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	Kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	7	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	Kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	Glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		Kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor	13	21
3.	Inspektorat za ceste i cestovni promet	Glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet	-	1
3.a	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	Kantonalni inspektor za cestovni promet	3	6
3.b	Kantonalna inspekcija za ceste	Kantonalni inspektor za ceste	1	2
4.	Inspektorat tehničkih inspekcija	Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	-	1
4.a	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	Kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
4.b	Kantonalna termoenergetska inspekcija	Kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
4.c	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	Kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	2
UKUPNO:			31	55

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratom tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije rukovodi glavni kantonalni tržišni inspektor.

Inspektoratom za tehničke inspekcije rukovodi glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije - po ovlaštenju, inspektoratom za ceste i cestovni promet rukovodi glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet - po ovlaštenju, inspektoratom rada i zaštite na radu rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju.

Glavnom kantonalnom inspektoru rada je prestao radni odnos dana 05.09.2022. godine, zbog odlaska u penziju.

1. INSPEKTORAT RADA I ZAŠTITE NA RADU

U sastavu kantonalnog inspektorata rada i zaštite na radu su dvije vrste inspekcija:

- kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i
- kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Inspektorat rada ima 10 izvršilaca, 7 kantonalnih inspektora rada za oblast radnih odnosa i 3 kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Inspektoratom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju.

1a. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, u drugom kvartalu 2023. godine planirano je izvršenje 678 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 639 inspeksijskih nadzora. Program rada je koncipiran i uvjetovan činjenicom da jednom kantonalnom inspektoratu rada za oblast radnih odnosa, od 23.12.2022. godine miruju prava i obaveze iz radnog odnosa zbog imenovanja na funkciju Ministra pravosuđa Zeničko-dobojskog kantona.

Manji broj ostvarenih inspeksijskih nadzora u odnosu na broj planiranih inspeksijskih nadzora, proizilazi iz činjenice da je jedna kantonalna inspektorica rada za oblast radnih odnosa na bolovanju od 01.03.2023. godine.

Kantonalnom inspekcijom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada po ovlaštenju, obzirom da je glavnom kantonalnom inspektoratu rada prestao radni odnos 05.09.2022.godine zbog odlaska u penziju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tablici.

Planirano inspeksijskih nadzora		678	Redovni inspeksijski nadzor	590
			Kontrola izvršenja rješenja	88
Izvršeno inspeksijskih nadzora		639	Redovni inspeksijski nadzor	413
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	137
			Kontrola izvršenja rješenja	89
Poduzete mjere	Rješenja	107	Rješenja o zabrani	90
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	17
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		2	
	Prekršajni nalozi: UKUPNO 381	-F.P. 356 -K.P. 25	Iznos izrečenih novčanih kazni: 296.620 KM <u>21.600 KM</u> 318.220 KM	
Broj lica zatečenih „na crno”		272		
Broj lica koja su nakon inspeksijskog nadzora zasnovala radni odnos		85		
Broj kontrolisanih radnih dozvola		105		

stranih državljana	
Broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja	9
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	9
Broj zaprimljenih predstavki	153

* Od ukupnog broja prekršajnih naloga, za 19 (devetnaest) je do dana izrade izvještaja zatraženo sudsko odlučivanje.

* 2 podnesena ZPP-a još nisu procesuirana od strane nadležnih općinskih sudova.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

*Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora	Broj lica zatečenih „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	90	27
b) proizvodnja mesa i mesnih preradevina	4	1
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	14	8
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	23	42
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	131	78
2. Trgovinska djelatnost	135	41
3. Ugostiteljska djelatnost	151	36
4. Građevinska djelatnost	32	47
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	7	
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	5	
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	60	5
8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	15	42
9. Benzinske pumpne stanice	19	1
10. Ostale djelatnosti (sportske kladionice, osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	84	22
Sveukupno (1 do 10)	639	272

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- Na osnovu Zaključka Vlade broj: 02-30-19140/22 od 26.12.2022.godine i Zaključka o izmjeni i dopuni Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-30-2734/23 od 09.03.2023.godine, u mjesecu januaru i martu izvršeni su inspekcijski nadzori u javnim

ustanovama, javnim preduzećima i ostalim regularnim tijelima pod kontrolom Zeničko-dobojskog kantona,

- u navedenom periodu, na osnovu zaprimljenih predstavi, veliki broj usmjerenih inspeksijskih nadzora vršen u timskom radu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima.
 - Takođe je organizovan i timski rad u dane vikenda u drugoj smjeni sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima.
- u vremenskom periodu od 20.02.2023. godine do 25.02.2023. godine, u popodnevnoj smjeni izvršen je inspeksijski nadzor oko 70 subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje hljeba i ostalih peciva.
- u navedenom periodu kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa je učestvovala u izradi Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru Zeničko-dobojskog kantona,
- u navedenom periodu utvrđeno je nezakonito radno angažovanje 272 osobe o čemu je u skladu sa Zakonom, pismeno obaviještena nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje i Kantonalna porezna uprava Zeničko-dobojskog kantona,
- u navedenom periodu djelovanjem inspekcije rada 85 osoba je zasnovalo radni odnos u skladu s Zakonom.
- posebno ukazujemo da pored prekršajnih mjera, kantonalni inspektori izdaju i upravne mjere zabrane daljnjeg angažovanja lica zatečenih bez regulisanog radno-pravnog statusa, što u velikoj mjeri doprinosi povećanom broju lica sa kojima poslodavci zasnivaju radni odnos, te se na taj način godinama znatno puni i federalni PiO-MiO i kantonalni fond Zavoda za zdravstvo, a isti parametri se nigdje ne iskazuju.
- Glavni kantonalni inspektor rada, po ovlaštenju odgovorio je na 16 pismenih zahtjeva/upita za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblastu zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno vršenje neposrednog inspeksijskog nadzora.
- tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 3206 osoba, od kojih je prema polnoj strukturi 1752 ženskog i 1454 muškog spola.
- najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv „rad na crno“, kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa, a u manjem omjeru nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 08/19), koji su sankcionirani represivnim mjerama, odnosno izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je karakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji su isplaćivali/isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), počinje da se mijenja u korist zaposlenika, a kao posljedica odliva kvalifikovane radne snage u treće zemlje, što je dovelo do smanjivanja broja radnika bez regulisanog radno-pravnog statusa.

Odliv radne snage u treće zemlje doprinio je da se poveća uvoz radne snage iz Turske, Bangladeša, Nepala i Indije u oblasti građevinarstva i tekstilne proizvodnje, samim tim došlo je do povećanja radnog angažovanja stranaca bez radne dozvole i zaključenih ugovora o radu i obrazaca prijave kod nadležnog organa.

S tim u vezi oslobada se prostor i kapaciteti unutar ove inspekcije, za intenzivniji, tzv. pojačani nadzor u segmentu ostvarivanja ostalih prava iz radnog odnosa (pravo na odmore: dnevni, sedmični, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, prekovremeni rad i dr.).

Efikasnost u radu ove inspekcije će se uveliko povećati, a time i poboljšati stanje u oblasti, samo kadrovskim i materijalnim jačanjem, što podrazumijeva prijem novih izvršilaca i bolju opremljenost kako u dijelu broja voznih jedinica, tako i u nadgradnji postojeće Lotus elektronske platforme.

1b. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu u drugom kvartalu 2023. godine planirano je izvršenje 122 inspeksijska nadzora, a izvršeno je 154 inspeksijska nadzora.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		122	Redovni inspeksijski nadzor	89
			Kontrola izvršenja rješenja	33
Izvršeno inspeksijskih nadzora		154	Redovni inspeksijski nadzor	79
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	19
			Kontrola izvršenja rješenja	56
Poduzete mjere	Rješenja	61	Rješenja o zabrani	11
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	50
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi: UKUPNO: 45	37-F.P 8-K.P.	Iznos izrečenih novčanih kazni: - po f.p 74.530 - po k.p 10.000 UKUPNO: 84.530 KM	
Broj uviđaja povodom povrede na radu*		30		
Broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta		125		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		7		
Broj zaprimljenih predstavki		25		

* Po izdatim prekršajnim nalogima nisu zatražena sudska odlučivanja.

* Od ukupnog broja uviđaja povodom povreda na radu, 26 radnika je pretrpilo težu povredu, od kojih 1 (jedan) sa smrtnom posljedicom, dok su 4 radnika pretrpilo lakšu povredu.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	38
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	22
Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	14
Oblast rezanja drveta	24
Oblast mesne industrije	2
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	8
Oblast poljoprivrede	2
Oblast prometa nafte, naftnih prerađevina i plina	3
Oblast prijevoza robe i putnika	2
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	20
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	19
Ukupno:	154

- Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspekcijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, kao pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu zahvaljujući odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020. godine i objavljen u Službenim novinama F BiH broj:79/20.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja:

Na stanje u oblasti zaštite na radu negativno je uticala činjenica da je do novembra 2020. godine na snazi bio Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, koji je sadržavao prevaziđena pravna rješenja. Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr).

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljanje navedenih poslova. Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava

rada i opreme, prilikom vršenja inspekcijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su pobliže definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da Agencija za standardizaciju BiH ne dozvoljava uvid u iste bez naknade u ovoj godini bi trebalo izdvojiti odgovarajuća sredstva za ovu namjenu.

Za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra (odgovarajuće pravilnike), u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu.

2. INSPEKTORAT TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine planirano je 1236, a izvršeno je ukupno 1380 inspekcijskih nadzora. Kantonalna tržišna inspekcija ima trinaest (14) izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor, a jedan inspektor je pod sigurnosnom mjerom izrčenom presudom Općinskog suda u Zenici.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		1236	Redovni inspekcijski nadzor	926
			Kontrola izvršenja rješenja	310
Izvršeno inspekcijskih nadzora		1380	Redovni inspekcijski nadzor	881
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	154
			Kontrola izvršenja rješenja	345
Poduzete mjere	Rješenja	361	Rješenja o zabrani	48
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	313
			Rješenja o upozorenju	0
	ZPPP		1	
	Prekršajni nalozi: 444	F.P. 414 K.P. 30	Iznos izrečenih novčanih kazni: 530.291,00 KM po f.p. 14.800,00 KM po k.p. UKUPNO: 545.091,00 KM	
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		4	
Broj zapečaćenih objekata			1	
Broj slučajeva oduzimanja robe		1	Vrijednost oduzete robe: 100,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			33	
Broj zaprimljenih predstavki			180	

- Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki (180), (21) se odnosi na reklamacije potrošača, od kojeg broja je četiri (4) bilo osnovano i riješene su u korist potrošača, a dvanaest (12) je bilo neosnovanih.

- Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga (444) zatraženo je pedeset i šest (56) sudskih odlučivanja.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor

Segment nadzora	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji	427
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji-BPS	31
Inspekcijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda	37
Pilane	0
Inspekcijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	1
Inspekcijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	88
Inspekcijski nadzor zlatarskih radnji	0
Inspekcijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	35
Inspekcijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	1
Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	35
Promet Sekundarnom sirovinama	0
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "BAROVI" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffè bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	156
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, ćevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	164
Kontrola smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pension)	9
Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	51
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	345
Ukupno:	1380

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad kod trgovaca, obrtnika (automehaničara, autolakirera, autopraonica, frizera), ugostitelja, s obzirom da se najveći broj prijava bespravnog rada odnosi na navedene djelatnosti. Otkriveno 51 fizičko lice koje je obavljalo djelatnost bez odobrenja, te je donešeno 48 rješenja o zabrani rada i izdati prekršajni nalozi u skladu sa Zakonom.
- Dana 11.01.2023. godine po prijavi, Porezne uprave ispostava Zenica, zaprimljenoj putem maila izvršen je inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad te obavljanje djelatnosti u skladu sa odobrenjem za rad lica koja pružaju usluge na zelenoj pijaci kojom upravlja JP Tržnica Zenica. Ukupno je kontrolisano 30 lica koja pružaju usluge, a za pet (5) lica utvrđeno je da ne posjeduju ili ne obavljaju djelatnost u skladu sa odobrenjem za rad isto je sankcionisano u skladu sa zakonskim odredbama.

- Dana 04.02.2023. godine izvršen je inspekcijski nadzor lica koja vrše trgovinu na lokaciji pijaca Kakanj kojom gazduje JP VODOKOM doo Kakanj. Na navedenoj lokaciji kontrolisano je 31 lice od kojih je u momentu inspekcijskog nadzora utvrđeno da dva (2) lica nemaju odobrenje nadležnog organa za obavljanje djelatnosti trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice na štandovima i tržnicama, za što su poduzete zakonom propisane mjere.
- Dana 16.02.2023. godine po pismenoj prijavi MUP – a Zeničko – dobojskog kantona, Kantonalni tržišno - turističko - ugostiteljski inspektori izvršili su provjere u okviru svojih nadležnosti u vezi sa informacijom o prodaji duhanskih proizvoda pod nazivom "Snus" na 16 benzinskih pumpi na području Zeničko – dobojskog kantona. Navedeni duhanski proizvod spada u grupu proizvoda za oralnu upotrebu kako je propisano članom 2. stav (3) Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje FBiH ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 38/22 od 20.05.2022), čija primjena je počela 28.05.2023. godine.
- Dana 17.02.2023. godine izvršen je inspekcijski nadzor lica koja vrše trgovinu na lokaciji pijaca Breza kojom gazduje JP KOMUNALNO doo Breza. Na navedenoj lokaciji kontrolisano je 43 lica od kojih je u momentu inspekcijskog nadzora utvrđeno da tri (3) lica nemaju odobrenje nadležnog organa za obavljanje djelatnosti trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice na štandovima i tržnicama i da tri (3) lica obavljaju djelatnost koja nije u skladu sa rješenjem za obavljanje djelatnosti, za isto su poduzete zakonom propisane mjere.
- U dane 15.03 i 18.03.2023. godine izvršeni su usmjereni inspekcijski nadzori u ugostiteljskim objektima u gradu Zenica kojom prilikom je kontrolisano 7 ugostiteljskih objekata. Uočene nepravilnosti kod 6 subjekata nadzora sankcionisane su prekršajnim nalogima u ukupnom iznosu od 18.000,00 KM.
- Obzirom da je Vlada Federacije BiH 01.04.2021. godine donijela Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode broj 529/2021 od 01.04.2021. godine, te Odluku o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode broj 596/2021 od 08.04.2021. godine i Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate broj 528/2021 od 01.04.2021. godine kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspekcija je u kontinuitetu u vremenskom periodu od 01.01 do 30.06.2023. godine vršila inspekcijski nadzor poštivanja gore navedenih Odluka, u veleprodajama, maloprodajama i BPS. Izvršeno je ukupno 117 inspekcijskih nadzora, za utvrđene nepravilnosti kod 65 subjekata nadzora izdato je 85 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 51.250,00 KM.
- Po prijavi MUP – a ZDK PS Olovo, na području općine Olovo dana 01.06.2023. godine, u saradnji sa službenim licima PS Olovo, izvršen je inspekcijski nadzor lica koja se prema navodima u prijavi bave nelegalnim prorezom drveta. Inspekcijski nadzor izvršen je kod dvadeset lica od kojih je kod 5 (pet) lica utvrđeno da ne posjeduju odobrenje za rad za što su poduzete zakonom propisane mjere.

Najčešće uočeno kršenje propisa u prvom kvartalu 2023. godine odnosilo se na: nepoštivanje Odluka o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena, neizdavanje računa i neposjedovanje dokumentacije o nabavi robe, te na obavljanje djelatnosti bez odobrenja, isto je sankcionisano represivnim mjerama odnosno izdavanjem prekršajnih naloga i u nekim slučajevima i upravnim mjerama.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- inicirati izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na postupak zatvaranja bespravnih radnji pečaćenjem na licu mjesta, na način kako je to riješeno Zakonom o poreznoj upravi,
- Inicirati donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se povećala zaštita potrošača.
- Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima.
- Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizašle pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu.
- Inicirati izmjene i dopune Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Zeničko-dobojskog kantona, jer se na stanje u oblasti ugostiteljstva i turizma negativno odražava visina kazni, koje su propisane u najnižem iznosu od 150,00 KM, kaznenom politikom u ovoj oblasti se ne postiže svrha kažnjavanja.

3.INSPEKTORAT ZA CESTE I CESTOVNI PROMET

U sastavu inspektorata za ceste i cestovni promet su dvije vrste inspekcija: kantonalna inspekcija za ceste i kantonalna inspekcija za cestovni promet.

Inspektorat za ceste i cestovni promet ima 4 izvršioca, 3 kantonalna inspektora za cestovni promet i 1 kantonalni inspektor za ceste.

Inspektoratom za ceste i cestovni promet rukovodi glavni kantonalni inspektor za inspekciju za cestovni promet i ceste po ovlaštenju.

3.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu za period od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine planirana su 252 inspeksijska nadzora, a izvršeno je ukupno 299 inspeksijski nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		252	Redovni inspeksijski nadzor	210
			Kontrola izvršenja rješenja	42
Izvršeno inspeksijskih nadzora		299	Redovni inspeksijski nadzor	232
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	24
			Kontrola izvršenja rješenja	43
Poduzete mjere	Rješenja	30	rješenja o zabrani	10
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	15
			Rješenja o upozorenju	-
			Rješenja o isključenju vozila	5

			Rješenja o udaljavanju vozača	-
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		0	
	ZPPP		0	
	Prekršajni nalozi	260	Iznos izrečenih novčanih kazni: 170.630,00 KM	
Broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila			2036	
Broj nelegalnih prijevoznika			10	
Broj isključenih prijevoznika iz prometa			5	
Broj udaljavanja vozača iz vozila			-	
Broj zahtjeva za brisanje iz registra			4	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			20	
Broj zaprimljenih predstavki			108	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	113
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	129
Ukupno prijevoz tereta (a+b)	242
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	19
d) taksi prijevoz	38
Ukupno prijevoz putnika (c+d)	57
Ukupno:	299

Svi prekršajni nalozi su izdati po Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH i Zakonu o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prijevozu u ukupnom iznosu od 170.630,00 KM, a za 12 prekršajnih naloga zatraženo je sudsko odlučivanje pred nadležnim općinskim sudovima.

Pored redovnih inspeksijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po službenim zabilješkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnosilaca.

- Kao najbitnije aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet u izvještajnom periodu ističemo pojačan inspeksijski nadzor u skladu sa nalogima za postupanje u mjesecu Februaru i Martu koji je vršen u oblasti taksi prijevoza bez odobrenja i javnog linijskog i vanlinijskog prijevoza putnika u cestovnom prijevozu.
- U mjesecu junu, u timu sa kantonalnim veterinarskim inspektorima, izvršen nadzor javnog prijevoza tereta (prijevoz stoke i namirnica) i prijevoza za vlastite potrebe vozilima sa posebnim namjenama i bez odobrenja.
- nadzor javnog prijevoza tereta (prijevoz stoke, i namirnica) i prijevoza za vlastite potrebe vozilima sa posebnim namjenama i bez odobrenja.

- Inspekcijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti cestovnog prijevoza na području Kantona nije zadovoljavajuće iz više razloga, prvenstveno što ga karakteriše velik broj lica koja nelegalno obavljaju javni prijevoz, a što je u direktnoj vezi sa velikim brojem lica bez zaposlenja, koja se odlučuju na nelegalan taksi prijevoz, koristeći slabosti postojećeg javnog prijevoza.

Stanje u oblasti cestovnog prometa na području Kantona nije zadovoljavajuće ni u segmentu prijevoza stvari, s obzirom da subjekti koji su registrovani za prijevoz stvari za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), vrlo često pružaju usluge trećim licima, tj. vrše javni, a ne prijevoz za vlastite potrebe, čineći tako nelojalnu konkurenciju javnim prijevoznicima, koji su registrovani za javni prijevoz tereta.

Povećanje broja izvršilaca u inspekciji za cestovni promet, te postavljanje fizičkih barijera i saobraćajne signalizacije o zabrani parkiranja na mjestima gdje se najviše okupljaju lica koja vrše nelegalan prijevoz putnika, uticalo bi na poboljšanje stanja u navedenoj oblasti.

Poboljšanju stanja u navedenoj oblasti doprinijele bi i izmjene Zakona o cestovnom prijevozu posebno u dijelu koji reguliše rad bez odobrenja nadležnog organa, (nelegalni taksi prijevoz), kao i pojačana aktivnost drugih nadležnih organa u oblasti kontrole cestovnog prijevoza (Ministarstvo unutrašnjih poslova, jedinice Lokalne samouprave).

3.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu za period od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine planirana su 84 inspekcijska nadzora, a izvršeno je ukupno 86 inspekcijski nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		84	Redovni inspekcijski nadzor	62
			Kontrola izvršenja rješenja	22
Izvršeno inspekcijskih nadzora		86	Redovni inspekcijski nadzor	26
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	35
			Kontrola izvršenja rješenja	25
Poduzete mjere	Rješenja	15	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	14
			Rješenja o upozorenju	-
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	0		
	ZPPP	0		
	prekršajni nalozi	10	Iznos izrečenih novčanih kazni: 14.500,00 KM	

Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	0
Broj zaprimljenih predstavlki	54

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	32
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	28
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	26
Ukupno:	86

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta jesu:

- neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav (8) i 56. Zakona o cestama), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajavao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,
- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nedovoljan iznos novčanih sredstava za održavanje postojeće mreže cesta te izgradnju novih cesta,
- nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucertanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspekcijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspekcijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost,

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKIH INSPEKCIJA

U sastavu inspektorata za tehničke inspekcije su tri vrste inspekcija: kantonalna elektroenergetska inspekcija, kantonalna termoeenergetska inspekcija i kantonalna rudarsko-geološka inspekcija. Inspektorat tehničkih inspekcija ima 3 izvršioca, 1 kantonalni elektroenergetski inspektor, 1 kantonalni termoeenergetski inspektor i 1 kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

Inspektoratom tehničkih inspekcija rukovodi glavni kantonalni inspektor tehničkih inspekcija po ovlaštenju.

4.1 KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu planirano je da kantonalna elektroenergetska inspekcija u periodu od 01.01.2023. godine do 30.06.2023.godine, izvrši 78 inspeksijski nadzora, dok je u navedenom periodu izvršeno 81 inspeksijski nadzor. Inspeksijski nadzor u oblasti vrši jedan kantonalni elektroenergetski inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		78	Redovni inspeksijski nadzor	44
			Kontrola izvršenja rješenja	34
Izvršeno inspeksijskih nadzora		81	Redovni inspeksijski nadzor	44
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	6
			Kontrola izvršenja rješenja	31
Poduzete mjere	Rješenja	26	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	26
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	Rrekršajni nalozi:	8	Iznos izrečenih novčanih kazni: 14.000,00 KM, po Federalnom zakonu	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		-		
Broj zatraženih sudskih odlučivanja na prekršajne naloge		3		
Broj zapečaćenih objekata		-		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih predstavki		6		

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- kantonalna elektroenergetska inspekcija u gore navedenom vremenskom periodu vršila je nadzor nad srednje naponskim i niskonaponskim mrežama kod javnih poduzeća elektroprivrede na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i kod privatnih subjekata, posebice onih koji su vlasnici ili korisnici trafostanica,
- kantonalna elektroenergetska inspekcija je vršila inspekcijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama,
- kantonalni elektroenergetski inspektor je u ovom periodu donio 19 rješenja o otklanjanju nedostataka na elektroenergetskim objektima, čime je direktno utjecao na poboljšanje i kvalitetu infrastrukture elektroenergetskih mreža, čime je smanjena mogućnost havarija i ispadanja iz sustava elektroenergetskih objekata, što će u konačnici smanjiti štete građana i drugih pravnih subjekata zbog isključenja električne energije u Zeničko-dobojskom kantonu,
- u proteklom periodu kantonalni elektroenergetski inspektor je iznimno dobro sarađivao sa federalnim elektroenergetskim inspektorima na rješavanju problema u elektroenergetskom sistemu Zeničko-dobojskog kantona.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Glavni razlog koji se negativno odražava na postojeće stanje je zastarjelost niskonaponske i srednje naponske elektroenergetske mreže u Zeničko-dobojskom kantonu.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je ulaganje u infrastrukturu elektroenergetskih mreža od strane Javnih poduzeća, odnosno nadležnih elektroprivreda u Zeničko-dobojskom kantonu.

4.2 KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, planirano je da kantonalna termoeenergetska inspekcija u periodu od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine, izvrši 90 inspekcijskih nadzora, a izvršeno je 92 inspekcijskih nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		90	Redovni inspekcijski nadzor	80
			Kontrola izvršenja rješenja	10
Izvršeno inspekcijskih nadzora		92	Redovni inspekcijski nadzor	26
			Pregled projekata po zahtjevima stranaka	49
			Kontrola izvršenja rješenja	16
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	1
Poduzete mjere	Rješenja	237	Rješenja za dalji rad	215
			Rješenja o zabrani rada	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	20
	Uvjerjenja za novoizgrađena tlačna postrojenja	-		
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi (PL, OL)	-	Iznos izrečenih novčanih kazni: -	
Broj otvorenih i izdatih “isprava”		83		
Uplaćena taksa za izdata rješenja		3.090,00 KM		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih zahtjeva		33		
Broj zaprimljenih predstavlki		1		

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- inspekcijski nadzor je vršen kod subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara kao i negativan utjecaj na okoliš.
- inspekcijski nadzori su vršeni kao redovni i periodični pregledi prema tehničkim propisima, kao i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika-korisnika termoeenergetskih postrojenja, radi utvrđivanja ispravnosti termoeenergetskih postrojenja i PPP (posuda pod pritiskom) u eksploataciji.
- od ukupnog broja pregledanih termoeenergetskih postrojenja najveći broj se odnosi na pokretne posude/boce pod pritiskom kao što su: propan-butan plin, boce auto plina koje se ugrađuju u motorna vozila, boce za tehničke plinove (kisik), boce protupožarnih aparata sa prahom "S" i "CO₂", kao i stabilne posude pod pritiskom: rezervoari plina propan-butan,

kotlovska postrojenja, parni, izmjenjivači toplote, zagrijači vode, bojleri tople vode i kompresorska i pneumatska postrojenja u eksploataciji.

- u navedenom periodu izdata su 237 različita rješenja za posude pod pritiskom u eksploataciji, otvorene i formirane 83 isprave za tlačne posude i dat nalog za naplatu u iznosu 3.090,00 KM administrativne takse za izdata rješenja i isprave.

Imajući u vidu specifičnost inspeksijskog nadzora u ovoj oblasti, koji podrazumijeva da se u svakom postupanju mora donijeti rješenje kojim se odobrava, nalaže ili zabranjuje upotreba određenih termoeenergetskih postrojenja, to je kao poseban cilj izvedbe, odnosno radni zadatak ove inspekcije, postavljena blagovremenost u postupanju po podnesenim zahtjevima stranaka i blagovremeno, preventivno djelovanje u oblasti u kojoj se vrši inspeksijski nadzor.

Iz navedenog razloga kantonalni termoeenergetski inspektor je u toku izvještajnog perioda, na zahtjev subjekata vršio inspeksijski nadzor i u dane vikenda.

U izvještajnom periodu izrečene su 2 mjere zabrane korištenja postrojenja, te 20 rješenja o otklanjanju nedostataka (rješenja o nalažanju mjera) koja bi mogla dovesti u opasnost život ili zdravlje ljudi i prouzrokovati veću materijalnu štetu, zbog neredovnog održavanja, zbog starosti i dotrajalosti i povećanog stepena korozije, kao i uočenih mehaničkih oštećenja sa trajnim deformacijama, a sa ciljem preventivnog i blagovremenog djelovanja ove inspekcije,

Najčešće kršenje propisa, koji regulišu oblast termoeenergetike, je taj što korisnik nije, pravilno i po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljavao, redovno ispitivao i održavao u ispravnom i bezbjednom stanju tehničku dokumentaciju, termoeenergetsko postrojenje, uređaj ili posudu pod pritiskom.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Tlačna oprema zbog svoje specifičnosti, posebno opasnosti po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš, zahtijeva da bude apsolutno regulisana zakonskim propisima i stručnim preporukama. Zakonodavstvo u ovoj oblasti razlikuje se od države do države, ovisno o tehnološkom stepenu razvoja zemlje. U zemljama Evropske unije izvršeno je usklađivanje i primjena EN propisa za tlačna postrojenja.

Nedostatak zakonske regulative u Bosni i Hercegovini (Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu), usklađene sa evropskim standardima i propisima, negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad ovoj inspekciji. Naročite poteškoće u tom pogledu predstavljaju postrojenja uvezena iz zemalja Evropske unije, u pogledu obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspeksijskih nadzora i obaveznih pregleda i ispitivanja.

Zakon o termoeenergetskoj inspekciji i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoeenergetskih postrojenja su iz perioda 90-tih godina i ranije, i neprovodivi su na postrojenjima uvezenim iz zemalja Evropske unije.

Neophodno je usvajanje Zakona o Termoeenergetici - Termoeenergetskoj inspekciji na nivou Zeničko-dobojskog kantona ili na nivou FBiH, a koji je u formi nacerta još od 2002. godine, kojeg je Vlada FBiH dostavila na usvajanje (Zakon o inspekciji postrojenja pod pritiskom).

U cilju prevazilaženja navedenih nedostataka primjenjuju se stari propisi, DIN, JUS i drugi standardi, koji imaju strožije kriterije za utvrđivanje tehničke ispravnosti postrojenja, te se često vrši i skraćivanje rokova redovnih pregleda i ispitivanja, tako da primjena ovih propisa ne dovodi u pitanje stepen sigurnosti i pouzdanost termoeenergetskih postrojenja.

U ovoj oblasti su i dalje prisutni problemi ugradnje pokretnih nadzemnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, od strane fizičkih lica koja koriste

plinske rezervoare i plin za zagrijavanje stambenih objekata, kao i drugih korisnika navedenih materija, bez prethodno obezbijedenih urbanističkih saglasnosti, upotrebnih i lokacijskih dozvola.

U cilju prevazilaženja navedenog problema uspostavljena je saradnja sa inspeksijskim organima za zaštitu od požara i eksplozija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali nije isto ostvareno sa općinskim organima nadležnim za izdavanje urbanističkih saglasnosti, odobrenja za gradnje i upotrebnih dozvola za predmetna postrojenja.

Problem sa pokretnim plinskim bocama starijim od 30 godina (težine 3, 5 i 10 kg), koje se po važećim propisima ne mogu otpisivati zbog starosti, predlaže se donošenje zakona na državnom nivou, koji bi ograničio vijek upotrebe istih na 30 godina, kako je riješeno u susjednim zemljama i zemljama Evropske unije.

4.3 KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.6.2023. godine planirano je 34 inspeksijska nadzora i izvršeno ukupno 43 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		34	Redovni inspeksijski nadzor	22
			Kontrola izvršenja rješenja	12
Izvršeno inspeksijskih nadzora		43	Redovni inspeksijski nadzor	29
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	3
			Kontrola izvršenja rješenja	11
Poduzete mjere	Rješenja	13	Rješenja o zabrani	5
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	7
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Izveštaj o počinjenom krivičnom djelu	-		
	Prekršajni nalozi	14	Iznos izrečenih novčanih kazni 103.300 KM (po kantonalnom propisu) Zatraženo sudske odlučivanje: 6	
Zaključci o dozvoli izvršenja rješenja	-			
Broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije		11		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih predstavki		4		

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, kao i vršenje stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2022. godinu subjekata nadzora.
- Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 11 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora)

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Zbog neriješenog prethodnog pitanja stvarne nadležnosti rudarske inspekcije prilikom eksploatacije mineralnih sirovina u dijelu prerade, izvan odobrenih eksploatacionih polja u Zeničko-dobojskom kantonu, inspektor nije vršio kontrole na poznatim lokalitetima nelegalne eksploatacije mineralnih resursa na području Zeničko-dobojskog kantona.

Radi nemogućnosti procjene imovinske koristi pribavljene nelegalnom eksploatacijom mineralne sirovine, propisana zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi teško je provodiva. Da bi se prevazišla navedena poteškoća u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažovanje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske), kao i vještaka ekonomske struke. Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije rudarsko-geološkog inspektora na stručnoj razini sa resornim Ministarstvom privrede, neophodno je radno angažovanje stručnog lica iz oblasti rudarstva u navedenom organu.

IIb IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija, organiziranih u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilnik u*
1.	Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	1	1
1.1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	Kantonalni poljoprivredni inspektor	3	5
1.2.	Kantonalna vodna inspekcija	Kantonalni vodni inspektor	2	3
1.3.	Kantonalna šumarska inspekcija	Kantonalni šumarski inspektor	2	4
1.4.	Kantonalna lovna inspekcija	Kantonalni lovni inspektor	-	1
2.	Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
2.1.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	Kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
2.2.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	Kantonalni inspektor zaštite okoline	3	3
2.3.	Kantonalna urbanistička inspekcija	Kantonalni urbanistički inspektor	-	1
2.4.	Kantonalna građevinska inspekcija	Kantonalni građevinski inspektor	1	2
3.	Inspektorat veterinarske inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
3.1.	Kantonalna veterinarska inspekcija	Kantonalni veterinarski inspektor	13	17
4.	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	1	1
4.1.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	Kantonalni zdravstveni inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna sanitarna inspekcija	Kantonalni sanitarni inspektor	3	5
4.3.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	Kantonalni farmaceutski inspektor	1	2
UKUPNO:			31	50

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratima rukovode glavni kantonalni inspektori. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije i Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije imaju glavnog kantonalnog inspektora, dok poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, obavlja kantonalni veterinarski inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije trenutno nema glavnog kantonalnog inspektora.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE, ŠUMARSKE I LOVNE INSPEKCIJE

1.1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. planirano je 289, a izvršeno ukupno 399 inspeksijskih nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima 4 izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Podatci su prikazani u slijedećoj tabeli.

Planirano inspeksijskih nadzora		289	Redovni inspeksijski nadzor	275
			Kontrola izvršenja rješenja	14
Izvršeno inspeksijskih nadzora		399	Redovni inspeksijski nadzor	387
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	7
			Kontrola izvršenja rješenja	5
Poduzete mjere	Rješenja	5	Rješenja o zabrani	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	3
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	191	Iznos izrečenih novčanih kazni: 267.000,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
Broj zaprimljenih predstavki		14		

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	8
Poticaji u poljoprivredi	18
Poljoprivredno zemljište	355
Fitofarmaceutska sredstva	2
Stočarstvo	5
Ribarstvo	9
Mineralna đubriva	2
Ukupno:	399

Inspekcijski nadzor se, u najvećem dijelu vršio u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji se odnosi na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspekcijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je riješila ukupno 355 zahtjeva. Iz naprijed navedenog razloga izvršen je veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani. Zbog utvrđenih nepravilnosti, a koje su se odnosile na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta bez prethodno pribavljene poljoprivredne saglasnosti izdato je 187 prekršajnih naloga.

U skladu s odredbama Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju i Pravilnika o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji, a po zahtjevu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, izvršena je kontrola na licu mjesta potencijalnih korisnika za ostvarenje prava na federalni poticaj u animalnoj proizvodnji (proizvodnja kravljeg mlijeka), s akcentom na utvrđivanje broja zatečnih obilježenih muznih grla u stajskom objektu (zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su rješenja o otklanjanju nedostataka).

Nepravilnosti utvrđene prilikom inspekcijskih nadzora, u skladu s odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja odnosile su se na obavljanje prometa sjemena poljoprivrednog bilja bez registrovanja djelatnosti za promet istog, zbog čega je doneseno jedno rješenje o zabrani i izdat jedan prekršajni nalog.

U skladu sa Zakonom o stočarstvu, inspekcijskim nadzorom kod jednog pravnog lica utvrđene su nepravilnosti koje su se odnosile na promet stočne hrane sa isteklim rokom važenja označenim na deklaraciji i nedozvoljenim razvagivanjem iz originalnog pakovanja (doneseno rješenje i izdata 2 prekršajna naloga).

Inspekcijski nadzor u skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu se odnosio na sačinjavanje zapisnika o poribljavanju ribolovnih voda, kontrola rada udruženja sportskih ribolovaca, označavanje ribolovnog područja, prodaja ribolovnih dozvola, rad ribočuvarske službe, te kontrola vršenja sportskog ribolova bez dozvole (nisu utvrđene nepravilnosti).

Prilikom inspekcijskog nadzora u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava, u ovom izvještajnom periodu nisu utvrđene nepravilnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Za rješavanje problema nomadenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspekcijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih akata.

1.2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirano je 170, a izvršena ukupno 204 inspekcijska nadzor. Kantonalna vodna inspekcija ima dva izvršioca.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		170	Redovni inspekcijski nadzor	150
			Kontrola izvršenja rješenja	20
Izvršeno inspekcijskih nadzora		204	Redovni inspekcijski nadzor	155
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	27
			Kontrola izvršenja rješenja	22
Poduzete mjere	Rješenja	12	Rješenja o zabrani	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	8
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	12	Iznos izrečenih novčanih kazni: 6.600,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije			1	
Broj zaprimljenih predstavki			54	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Korištenje voda	42
Zaštita voda	74
Zaštita od voda	6
Vađenje materijala iz vodotoka	19
Javno vodno dobro	15
Posebne vodne naknade	42
Izgradnja objekata	6
Ukupno:	204

U ovom izvještajnom periodu, na vodotocima na području Kantona prijavljeni su sljedeći akcidenti:

- dana 31.01.2023. godine u 07,30 sati prijavljen akcident na rijeci Bosni, te je kantonalna vodna inspekcija postupala po uputama glavnog federalnog vodnog inspektora, sukladno odredbama člana 137. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona;
- dana 07.02.2023. godine u 07,30 sati prijavljen akcident na rijeci Bioštica, općina Olovo, te je kantonalna vodna inspekcija postupala po uputama glavnog federalnog vodnog inspektora, sukladno odredbama člana 137. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona;

- dana 20.02.2023. godine u 20,00 sati prijavljen je pomor riba na Ribnjaku „Ponikva“ Šije, općina Tešanj – postupak provodila vodna inspekcija Općine Tešanj;
- dana 21.02.2023. godine u 08,00 sati prijavljen je akcident na rijeci Bosni, Grad Visoko, te je kantonalna vodna inspekcija postupala po uputama glavnog federalnog vodnog inspektora, sukladno odredbama člana 137. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona;
- dana 21.02.2023. godine u 15,30 sati prijavljen je akcident na Talin potok, Jelah, općina Tešanj - postupak provodila vodna inspekcija Općine Tešanj.

Po zahtjevu Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, sačinjen je Izvještaj o ispunjavanju obaveza i podaci o zahvaćenim količinama vode koncesionara za period januar-decembar 2022. godine na području Zeničko-dobojskog kantona.

Kantonalna vodna inspekcija je dana 17.01.2023. godine u Tuzli prisustvovala prezentaciji „Nacrt strateške studije o uticaju na okoliš Plana upravljenja rizikom od poplava za vodno područje rijeke Save u FBiH (2024-2029)“.

U toku mjeseca maja vršen je pojačan inspeksijski nadzor, radom u II smjeni i u dane vikenda, čije je težište bilo spriječavanje vršenja nezakonitosti oko vodotoka II kategorije (vadenje materijala i zahvati na JVD). Tom prilikom nisu utvrđene nepravilnosti.

Dana 05.06.2023. godine u Sarajevu je održan Prvi godišnji sastanak vodnih inspektora F BiH na temu „Incidentna i vanredna zagađenja – postupci i mjere“.

Stanje u periodu od 01.01.2023. do 30.06.2023. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Najveći broj inspeksijskih nadzora je obavljen u oblasti zaštite voda, što najvećim dijelom obuhvata oblast ispuštanja otpadnih voda. Prema godišnjem planu, redovan inspeksijski nadzor obuhvata kontrolu ispuštanja otpadnih voda kod subjekata sa većim potencijalnim uticajnim rizikom na okolinu (subjekti u prometu opasnih materija, kao i subjekti sa kompleksnijim i rizičnijim tehnološkim procesima). Isto tako, u navedenoj oblasti, iz pismenih predavki utvrđeno je da Gradovi Zenica, Visoko i Zavidovići, kao i Općine Kakanj, Vareš, Žepče, Maglaj, Doboj Jug, Usora i Tešanj nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav (3) Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.
- Dio inspeksijskih nadzora iz segmenta zaštite voda obuhvatio je i oblast zaštite izvorišta, odnosno kontrolu poštivanja odredbi Odluke o zaštiti izvorišta, te treba istaći da za značajan broj izvorišta općinski organi nisu ispoštovali obavezu iz odredbi člana 40. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, tj. utvrdili zone sanitarne zaštite, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.
- Resornom Ministarstvu se ukazuje na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5. odnosno 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu („Službene novine F BiH“, br. 71/09), a koji je donijet na temelju člana 61. stav (9) Zakona o vodama („Službene novine F BiH“, br. 70/06).
- U segmentu javno vodno dobro je bio manji broj inspeksijskih kontrola, ali opet se ukazuje na to da resorno kantonalno Ministarstvo pokrene procedure i inicira nadležne službe Gradova/Općina Zeničko-dobojskog kantona, na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteti biti vodotoci, koji su „urbanistički napadnuti i ugroženi“.

- U okviru vodoprivrednih segmenata korištenje voda, posebne vodne naknade, vađenje materijala iz vodotoka i izgradnja vodoprivrednih objekata, može se kazati da stanje nije bitnije promijenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za prethodne periode, a s obzirom da ranije navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede ponovo se kao najznačajni navode:

Pojedine općine na području Kantona (Breza, Olovo, Žepče, Vareš, Doboj Jug i Maglaj) nemaju općinske vodne inspektore. U cilju adekvatne i pravovremene "terenske pokrivenosti", smatramo važnim da se ova obaveza navedenih općina što prije ispuni.

Za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede smatramo potrebnim izraditi Elaborat o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, te donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona, Operativni plan mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije), te adekvatna tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo.

1.3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirano je 180, a izvršeno ukupno 165 inspekcijskih nadzora. Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršioca, od kojih je jedan kantonalni šumarski inspektor počeo sa radom dana 11.07.2022. godine i uspješno završio period probnog rada u trajanju od 11.07.2022. godine do 11.01.2023. godine. Razlog manjeg broja izvršenih inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani je odustvo sa posla jednog kantonalnog inspektora u mjesecu aprilu, zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje).

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		180	Redovni inspekcijski nadzor	156
			Kontrola izvršenja rješenja	24
Izvršeno inspekcijskih nadzora		165	Redovni inspekcijski nadzor	137
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	9
			Kontrola izvršenja rješenja	19
Poduzete mjere	Rješenja	24	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	22
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	14	Iznos izrečenih novčanih kazni: 24.220,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
Broj zaprimljenih predstavki		12		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	14
Iskorištavanje šuma	24
Pilane – prerađivači drveta	18
Zaštita i zdravstveno stanje šuma	45
Doznake i projektna dokumentacija	17
Šumsko-uzgojni radovi	15
Promet drveta	32
Ukupno:	165

U toku mjeseca aprila i maja vršen je pojačan inspekcijski nadzor, radom u II smjeni i u dane vikenda, u cilju sprječavanja bespravnih sječa i prometa šumskim drvnim sortimentima. Tom prilikom nisu utvrđene nepravilnosti.

Inspekcijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana.

Prilikom vršenja redovnih inspekcijskih nadzora, obavljane su i kontrole prometa drvetom i bespravne sječe šume, obilascima rejonu na području gradova/općina u kojima se vršio inspekcijski nadzor. U jednom slučaju, prilikom obilaska rejonu Palinovići, Grad Zenica zatečeno je lice koje vrši bespravnu sječu, te je isto predato na daljnje postupanje lugarima KUŠ ZDK, Odjeljenje Zenica.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pogoršanje stanja u oblasti zaštite šuma je posljedica dužeg vremenskog perioda “pravnog vakuma”, nedonošenje federalnog Zakona o šumama, odnosno kompletne pravne nesigurnosti kad je u pitanju gospodarenje šumama.

U mjesecu julu 2013. godine donesen je kantonalni Zakon o šumama, te početkom 2014. godine, podzakonski akti na osnovu navedenog Zakona. Pojedine odredbe navedenih propisa su neprovođive i međusobno kontradiktorne, kako u kaznenim odredbama, tako i u smislu primjene odredbi Zakona koje su u suprotnosti sa drugim propisima, kao npr. član 33. Zakona o šumama - uzurpacije.

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspekcijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.), kao i izmjenama Zakona o šumama Zeničko-dobojskog kantona. Mišljenje kantonalne šumarske inspekcije je da bi se prelaskom čuvara šuma (zaštita šuma) iz Kantonalne uprave za šumarstvo u JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići postigla efikasnija zaštita šuma.

1.4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2. INSPEKTORAT GRAĐEVINSKE, URBANISTIČKE I EKOLOŠKE INSPEKCIJE

2.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirano je 245, a izvršeno ukupno 206 inspeksijskih nadzora. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša ima tri kantonalna inspektora, od kojih je jedan inspektor duži period odustvovao sa posla zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje), što je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		245	Redovni inspeksijski nadzor	215
			Kontrola izvršenja rješenja	30
Izvršeno inspeksijskih nadzora		206	Redovni inspeksijski nadzor	135
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	18
			Kontrola izvršenja rješenja	53
Poduzete mjere	Rješenja	47	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	32
			Rješenja o upozorenju	15
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	12	Iznos izrečenih novčanih kazni: 9.500,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavlki			33	

** Osim poduzetih mjera navedenih u tabeli donesena su i dva zaključka o dozvoli izvršenja.*

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad pogonima i postrojenjima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš, prema prioritetima utvrđenim Programom rada za 2023. godinu. Kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša u izvještajnom periodu, u redovnom inspeksijskom nadzoru ističemo sljedeće:

- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti sa posebnim akcentom na zagađivanje zraka iz postrojenja za sagorijevanje (toplane, kotlovnice i drugi stacionarni izvori kapaciteta ložišta preko 50 kW).
- Kontrole upravljanja produkovanim otpadom (prikupljanje, skladištenje, transport, zbrinjavanje, prenos obaveza) iz svih proizvodnih, prerađivačkih i drugih pogona i objekata koji proizvode neopasni i opasni otpad, otpad iz grupe posebnih kategorija otpada i drugi otpad.
- Kontrole monitoringa i mjerenja emisija zagađujućih materija u različite recipijente, propisanih različitim provedbenim aktima i dozvolama i izvršenih od strane ovlaštenih ispitnih laboratorija u 2022. godini.
- Kontrole obaveznog izvještavanja o izvršenju obaveza iz dozvola.
- Kontrole dozvola i ispunjavanja uvjeta, mjera i aktivnosti propisanih dozvolama (okolinske dozvole, dozvole za upravljanje otpadom), drugim okolinskim dokumentima (procjene uticaja zahvata na okoliš, planovi prilagođavanja, planovi upravljanja otpadom) i okolinskim zakonima i provedbenim aktima.

- Kontrole upravljanja različitim vrstama otpada u pogonima i postrojenjima čija je primarna djelatnost upravljanje otpadom.
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na sve segmente okoliša (izuzev voda).

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga: prekršaji utvrđeni monitoringom, neadekvatno upravljanje otpadom, nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima, nepostupanje po izrečenim mjerama inspektora i dr.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova provedbenih akata sa novim Zakonom o zaštiti okoliša ("Službene novine F BiH", broj: 15/21). Usaglašavanje navedenih propisa još uvijek nije izvršeno od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. To se posebno odražava kod postojećih pogona i postrojenja, koji prema novim provedbenim aktima nisu više obveznici posjedovanja okolinske dozvole, a utvrđivanje ispunjavanja uvjeta zaštite okoliša za takve objekte nije definirano u novom Zakonu i u potpunosti je izostalo, te su ostale nejasnoće kod postupanja u navedenim pogonima i postrojenjima. Ovdje posebno treba uzeti u obzir činjenicu da shodno članu 133. Zakona o zaštiti okoliša inspekcijski nadzor za pogone i postrojenja za koje nije propisano provođenje procjene uticaja na okoliš, niti izdavanje okolinske dozvole provodi mjesno nadležni inspektor nadležan za poslove zaštite okoliša i urbanizma, u zavisnosti od toga koji je organ izdao akte građenja (kanton, grad/općina).
- Nemogućnost postupanja po novim provedbenim propisima (6) za posebne kategorije otpada, koji su stupili na snagu u 2022. godini. Od strane federalnih organa nisu imenovani ovlašteni operatori za upravljanje posebnim kategorijama otpada, što onemogućava funkcioniranje sistema upravljanja gore navedim kategorijama otpada.
- Nedostatak baze podataka o zagađivačima i registra zagađivača na području Kantona.
- Nepostojanje jedinstvene evidencije izdatih dozvola, dozvola koje zahtijevaju obnovu i rješenja o ispunjavanju općih uvjeta zaštite okoliša. Nepostupanje od strane nadležnog Ministarstva po obavezama iz člana 93. stav (7) Zakona o zaštiti okoliša (obavješćavanje o operaterima koji nisu podnijeli zahtjev za obnovu u propisanom roku, kao ni obavješćavanje o budućim obavezama u vezi zaštite okoliša nakon isteka važenja okolinskih dozvola).
- Neriješeno pitanje uklanjanja otpada animalnog porijekla je višegodišnji problem na prostoru F BiH. Ne postoji provedbeni akt o upravljanju ovim otpadom.
- Neriješeno pitanje gradskih deponija komunalnog otpada i izgradnje pretovarnih stanica i reciklažnih dvorišta, kao jedinog zakonskog načina upravljanja komunalnim otpadom.
- Također ističemo činjenicu čestog nerazumijevanja odredbi Zakona o zaštiti zraka („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 4/10), prema kojem se sve obaveze i mjere zaštite zraka odnose na operatere izvora emisija (imaće pogona, postrojenja i objekata u kojima se obavlja registrovana djelatnost). Zakonom nisu obuhvaćeni kućni izvori emisije i isti se na te izvore ne primjenjuje. Oprema, uređaji i mašine koje se koriste u domaćinstvima podliježu prethodnom odobravanju određenog tipa proizvoda. Goriva koja se koriste u domaćinstvima moraju biti u skladu sa standardima utvrđenim od strane Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Inspekcija zaštite okoliša nije nadležna za postupanje u svemu prethodno navedenom.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

2.3. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija nema niti jednog izvršioca. U toku 2022. godine bila je pokrenuta procedura za popunu radnog mjesta kantonalnog urbanističkog inspektora, ali nije bilo prijavljenih kandidata.

2.4. KANTONALNA GRADEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirana su 83, a izvršen ukupno 91 inspeksijski nadzor. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		83	Redovni inspeksijski nadzor	73
			Kontrola izvršenja rješenja	10
Izvršeno inspeksijskih nadzora		91	Redovni inspeksijski nadzor	66
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	2
			Kontrola izvršenja rješenja	23
Poduzete mjere	Rješenja	7	Rješenja o uklanjanju objekta	-
			Rješenja o obustavi upotrebe objekta	1
			Rješenja o obustavi građenja	-
			Rješenja o otklanjanju nepravilnosti	1
			Rješenja o upozorenju	5
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	7	Iznos izrečenih novčanih kazni: 4.100,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki			29	

Kantonalna građevinska inspekcija obavlja inspeksijski nadzor nad primjenom Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14 i 4/16), a u skladu sa odredbama člana 153., kojim je propisano da kantonalni inspektor obavlja inspeksijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje Ministarstvo. Sukladno istom članu Zakona, inspeksijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje nadležna gradska/općinska služba obavlja gradski/općinski inspektor, kao npr. individualni stambeni objekti

sa pratećim i pomoćnim objektima, stambeni objekti kolektivnog stanovanja, proizvodni i gospodarski objekti „manjeg“ kapaciteta i dr.

U izvještajnom periodu u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju.

Inspeksijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim gradovima/općinama Kantona zavisio je od razvijenosti grada/općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

Prekršaji po Zakonu o prostornom uređenju i građenju, utvrđeni prilikom inspeksijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu su građenje bez odobrenja za građenje, upotreba objekta bez odobrenja za upotrebu, postupanje suprotno izdatim građevinskim aktima i nepostupanje po rješenju inspektora.

Kantonalna građevinska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da učesnike u građenju upozna sa obavezama koje su propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju, kao što je npr. obaveza investitora da u zakonom propisanom roku prijavi početak izvođenja radova, izvođača da na gradilištu obezbijedi svu potrebnu dokumentaciju i dr.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti su duge i skupe procedure izdavanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Uvođenje jednostavnijih, jeftinijih i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja, kao i upoznavanje učesnika u građenju sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju, uticalo bi na poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

3. INSPEKTORAT VETERINARSKE INSPEKCIJE

3.1. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godinu planirano je 2020, a izvršen ukupno 2601 inspeksijski nadzor. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 13 izvršioca, od kojih jedan kantonalni veterinarski inspektor obavlja poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, po ovlaštenju direktora Uprave. Jedan kantonalni inspektor je počeo sa

radom dana 10.10.2022. godine i uspješno završio period probnog rada u trajanju od 10.10.2022. godine do 10.04.2023. godine.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		2020	Redovni inspekcijski nadzor	1983
			Kontrola izvršenja rješenja	37
Izvršeno inspekcijskih nadzora		2601	Redovni inspekcijski nadzor	2419
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	93
			Kontrola izvršenja rješenja	89
Poduzete mjere	rješenja	166	Rješenja o zabrani	9
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	149
			Rješenja o upozorenju	8
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	121	Iznos izrečenih novčanih kazni: 105.240,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
Izveštaj o počinjenom krivičnom djelu		2		
Broj zaprimljenih predstavki		101		
Broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza		Kontrola: 1248 Pošiljki: 1827 Uzoraka: 321		
Vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki		89.888,31 KM		

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2023. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provodila inspekcijske nadzore po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (bruceloza, Q groznica, trihinelozna) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, naganje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u karantiniranom domaćinstvu, epizootiološkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora doneseno je 10 rješenja, uklonjene 34 životinje i 4 trupa zaraženih divljih svinja.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihinelozna – 1 žarište, na području grada Zenica (2 trupa divlje svinje pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjena 4 trupa divlje svinje);
- Bruceloza – 7 žarišta, i to po dva na području gradova Zenica i Visoko i općine Tešanj i jedno na području općine Kakanj (ukupno 33 životinje pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjeno 25 ovaca i 8 koza);

- Američka gnjiloća pčelinjeg legla - 9 žarišta, i to šest na području općine Žepče, dva na području Grada Zavidovići i jedno na području Grada Zenica (ukupno 17 pčelinjih zajednica pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 17 pčelinjih zajednica);
- Q groznica - 1 žarište na području općine Olovo (1 konj pozitivan na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjen 1 konj);
- Enzootska leukoza goveda 1 žarište na području općine Kakanj (1 krava pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklanjanje u proceduri).

Pored navedenog, u klaonicama peradi „Madi“ d.o.o. Tešanj i „Brovis“ d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Provođenjem inspeksijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršeno je ukupno 1248 kontrola, u kojima je pregledano ukupno 1827 pošiljki životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla. Laboratorijski je ispitan 321 uzorak, od čega 82 uzorka na mikrobiološku ispravnost i 239 uzoraka kontrolirano na prisustvo rezidua (zaostataka veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala). Za provedene nadzore i preglede pošiljki kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune za pregledane pošiljke subjektima nadzora ukupne vrijednosti od 89.888,31 KM.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja doneseno je 8 rješenja o otvaranju/zatvaranju karantena.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2022. godinu, kojeg za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji se provodio do marta 2023. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 27 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla. U toku mjeseca aprila 2023. godine započeta je realizacija Plana praćenja rezidua za 2023. godinu, te je postupajući po istom u izvještajnom periodu izvršeno uzimanje ukupno 66 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

U sklopu Plana službenog uzorkovanja u objektima za izvoz u Evropsku uniju za 2021/2022. godinu Ureda za veterinarstvo BiH, a čija provedba je započeta u mjesecu maju 2021. godine, u toku izvještajnog perioda uzet je ukupno 31 uzorak vode radi kontrole mikrobiološke ispravnosti i prisustva rezidua teških metala.

U toku mjeseca juna 2023. godine, kantonalna veterinarska inspekcija je timski sa kantonalnim inspektorima za cestovni promet provodila kontrole prometa namirnica animalnog porijekla i živih životinja na putnim pravcima, kao i samostalne kontrole na stočnim pijacama i manifestacijama sa učešćenem životinja na području Zeničko-dobojskog kantona. U okviru navedenih aktivnosti kontrolisana je ukupno 81 pošiljka živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, od kojih su kod dvadeset utvrđene nepravilnosti, a koje su se ogledale u neposjedovanju propisane veterinarsko-zdravstvene dokumentacije. Za utvrđene nepravilnosti kontrolisanim subjektima su donesena ukupno 3 rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i izdata 24 prekršajna naloga za prekršaj po Zakonima o veterinarstvu.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i dobrobiti životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla, zbog čega je izdato 114 prekršajnih naloga.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		Broj kontrola
1.	Zaštita od zaraznih bolesti životinja, dobrobit, ispravnost hrane za životinje i vode za napajanje (<i>kontrola označavanja životinja, kontrola farmi, domaćinstava, uzgajališta kućnih ljubimaca, skloništa za životinje, postupanje po prijavama zaraznih bolesti, kontrole zaštite i dobrobiti životinja, objekti za proizvodnju, skladištenje i preradu hrane za životinje</i>)	83
2.	Zaštita stanovništva od zoonoza u pogledu obaveza vet. službe (<i>kontrola vet. stanica, kontrola provođenja mjera zdravstvene zaštite životinja, nositelji odobrenja za provođenje ddd mjera</i>)	14
3.	Zdravstvena ispravnost i kontrola hrane animalnog porijekla (<i>objekti za klanje, proizvodnju, preradu, skladištenje namirnica životinjskog porijekla, sabirališta mlijeka i objekti maloprodaje nžp-a, a što uključuje i provođenje uzorkovanja i postupanja po pozitivnim nalazima pretraživanja uzoraka prema Planu Državnog programa monitoringa rezidua za tekuću godinu i postupanja po RASFF obavijestima u slučajevima kada postoji rizik za ljudsko zdravlje nastao hranom koja je na tržištu, zbog kojeg su pokrenute određene mjere i radnje radi opoziva. Sudjelovanje u RASFF sistemu podrazumijeva slanje obavijesti - informacije od strane inspektora u slučaju pojave rizika ili sumnje na mogućnost ugrožavanja zdravlja potrošača. Radnje se obavljaju u okviru RASFF procedura Agencije za sigurnost hrane BiH koja ima uspostavljen RASFF sistem na nivou BiH. Nakon zaprimanja RASFF obavijesti sprovodi se istraživanje i eventualno provođenje mjera</i>)	121
4.	Nadzor nad apotekama, prometom lijekova, otrova i sredstava za ddd u veterinarstvu (<i>kontrole prometa veterinarskih lijekova u maloprodaji, kontrola propisa o stavljanju lijekova u promet na malo</i>)	0
5.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljki subjekata u poslovanju sa hranom.</i>)	543
6.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara</i>)	705
7.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (<i>antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova službenih kontrola i certificiranja u klaoničkim objektima, poslova prikupljanja podataka o prehranbenom lancu, ante mortem pregleda kontrole postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, post mortem pregleda i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja</i>)	924
8.	Nadzor nad radom objekata za utilizaciju, neškodljivo uklanjanje lešina, nusproizvoda i animalnog otpada, provođenje mjera veterinarske zaštite okoline, nadzor nad provođenjem čišćenja i dezinfekcije (<i>kontrola generatora, transporta, operater, higijeničarske službe</i>)	3

9.	Kontrola prometa životinja i proizvoda živ. porijekla na stoč.pijacama i put. pravcima i javnih manifestacija sa učešćem životinja	29
UKUPNO A		2419
B/ Kontrolni pregledi/nadzori (<i>kontrole izvršenja naloženih mjera rješenjima</i>)		89
C/ Postupanja po podnescima na zahtjev državnih tijela i organa, pravnih i fizičkih osoba (<i>predstavke</i>)		93
UKUPNO A+B+C		2601

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Zbog velikog broja redovnih inspeksijskih nadzora (pregledi na izvoznim klaonicama, pregledi pošiljki iz uvoza i pošiljki namjenjenih izvozu), kantonalni veterinarski inspektori nisu bili u mogućnosti ažurno vršiti kontrolne inspeksijske nadzore, te organizovati veći broj radnih dana za obavljanje administrativno-pravnih poslova.

Da bi se osiguralo ispunjavanje svih radnih ciljeva kantonalnih veterinarskih inspektora, kao i sveobuhvatnija organizacija rada iz nadležnosti kantonalne veterinarske inspekcije, naročito u segmentu kontrole zdravlja životinja (suzbijanje zaraznih bolesti) i obavljanja djelatnosti bez odobrenja za rad (klanja životinja "na crno") neophodno je jačanje ljudskih resursa i popuna upražnjenih radnih mjesta u inspektoratu veterinarske inspekcije. Također Uputstvom o metodologiji određivanja minimalne učestalosti službenih veterinarskih kontrola na farmama goveda, ovaca i koza Ureda za veterinarstvo BiH, izdatog u mjesecu aprilu 2023. godine predviđeno je (na osnovu broja registrovanih imanja u državnoj bazi podataka i određene metodologije izračuna) vršenje 1572 službene kontrole farmi goveda, ovaca i koza u toku godine na području nadležnosti ove inspekcije, što predstavlja nedostižan broj službenih kontrola, imajući u vidu raspoloživost ljudskih resursa u Inspektoratu veterinarske inspekcije.

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih, iz razloga što na području Kantona nisu osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno umnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada, u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave.

Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno zdravlje.

Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

4. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE INSPEKCIJE

4.1. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirano je 55, a izvršeno ukupno 95 inspekcijskih nadzora. Kantonalna zdravstvena inspekcija ima jednu kantonalnu zdravstvenu inspektoriju, koja je počela sa radom dana 21.11.2022. godine i uspješno završila period probnog rada u trajanju od 21.11.2022. godine do 21.05.2023. godine.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		55	Redovni inspekcijski nadzor	49
			Kontrola izvršenja rješenja	6
Izvršeno inspekcijskih nadzora		95	Redovni inspekcijski nadzor	34
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	38
			Kontrola izvršenja rješenja	23
Poduzete mjere	Rješenja	36	Rješenja o zabrani	7
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	20
			Rješenja o upozorenju	9
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	10	Iznos izrečenih novčanih kazni: 4.500,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki			31	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora			Broj nadzora
1.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u specijalističkim privatnim ordinacijama		8
2.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u privatnim stomatološkim ordinacijama		56
3.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama sekundarne zdravstvene zaštite (bolnica, poliklinika)		6
4.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama primarne zdravstvene zaštite (dom zdravlja, ambulanta porodične medicine, hitna medicinska pomoć)		9
5.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u medicinsko-biohemijskom laboratoriju		4
6.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u zubotehničkom laboratoriju		2
7.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama socijalne		6

	zaštite	
8.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva fizička lica (rad bez dozvole i licence za rad)	4
UKUPNO:		95

U izvještajnom periodu, u oblasti zdravstva inspeksijski nadzor je vršen po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakonu o stomatološkoj djelatnosti, Zakonu o liječništvu, Zakonu o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, te po podnesenim pismenim predstavkama.

U toku mjeseca maja kantonalna zdravstvena inspektorica provodila je aktivnosti inspeksijskog nadzora u poslijepodnevnim satima i u dane vikenda. Tom prilikom izvršeno je ukupno 14 inspeksijskih nadzora, od kojih 6 inspeksijskih nadzora u stomatološkim ordinacijama i jedan u specijalističkoj ordinaciji, a prilikom 7 inspeksijskih nadzora utvrđeno da subjekti nadzora nisu radili u dane vikenda, o čemu su sačinjene službene zabilješke. Zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su 3 rješenja o zabrani rada i izdata 3 prekršajna naloga.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspeksijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na nepravilnosti u vođenju medicinske dokumentacije, zbrinjavanju medicinskog otpada, posjedovanje važeće licence, posjedovanje rješenja za početak obavljanja djelatnosti,

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupi i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upoznaje sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspeksijskih kontrola, kod subjekata nadzora je uočena nedovoljna informisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanja velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa, čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu.

Također, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska rješenja, koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspeksijskog nadzora na efikasan način.

4.2. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirana su 333, a izvršeno ukupno 449 inspeksijskih nadzora. Kantonalna sanitarna inspekcija ima četiri izvršioca, od kojih je jedna glavna kantonalna inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		333	Redovni inspeksijski nadzor	253
			Kontrola izvršenja rješenja	80
Izvršeno inspeksijskih nadzora		449	Redovni inspeksijski nadzor	243
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	50
			Kontrola izvršenja rješenja	156
Poduzete mjere	Rješenja	189	Rješenja o zabrani	59
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	129
			Rješenja o upozorenju	-
			Rješenja o zabrani kretanja za lica za koja je utvrđeno ili se sumnja da boluju od COVID-19	1
	ZPPP		1	
Prekršajni nalozi		66	Iznos izrečenih novčanih kazni: 118.950,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima Pred općinskim sudovima		14		
Broj zaprimljenih predstavki		57		

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad zdravstvenom i/ili higijenskom ispravnosti životnih namirnica, predmeta opće upotrebe u fazi proizvodnje i prometa (mesnice, prerade mesa, pekare, trgovine, ugostiteljski objekti i drugi objekti koji prometuju lako kvarljive namirnice)	340
2.	Nadzor nad objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski saloni, kozmetički saloni)	49
3.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uslovima u zdravstvenim ustanovama	29
4.	Nadzor nad registrovanim vodnim objektima	14
5.	Kontrola prirodne izvorske i mineralne vode u punjenju i prometu	5
6.	Ostalo (dom za stare osobe, škola, sportski objekti i dr.)	12
UKUPNO:		449

Najveći broj inspeksijskih nadzora, u ovom izvještajnom periodu, kantonalna sanitarna inspekcija je izvršila u objektima koji prometuju životne namirnice (mesnice i prerade mesa, pekare, mini i supermarketi, ugostiteljski objekti), kao i u objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu (frizerski i kozmetički saloni).

U mjesecu februaru i martu, kantonalni sanitarni inspektori su inspeksijske nadzore u mesnicama vršili u timu sa kantonalnim veterinarskim inspektorima. Izvršen je ukupno 21 inspeksijski nadzor, te zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno 14 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdata 4 prekršajna naloga.

U mjesecu maju kantonalna sanitarna inspekcija provodila je aktivnosti pojačanog inspeksijskog nadzora u redovnom radnom vremenu, kao i u poslijepodnevnom i večernjim satima, te u dane vikenda. Inspeksijski nadzor je vršen u ugostiteljskim objektima, frizersko-kozmetičkim salonima i trgovinama, u timu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima. Tom prilikom izvršeno je ukupno 75 inspeksijskih nadzora, te zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno 58 rješenja, od čega 8 rješenja o zabrani rada za uposlenike i 50 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdato 25 prekršajnih naloga.

Najčešće kršenje propisa, u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Zakonu o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opće upotrebe, a odnosi se na neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i neosiguravanje uposlenicima sticanja potrebnih znanja o higijeni životnih namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju životnih namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i o ličnoj higijeni.

Kantonalni sanitarni inspektori prisustvovali su edukacijama, u organizaciji Agencije za sigurnost hrane BiH; jedan inspektor edukaciji na temu „Službeno uzorkovanje hrane i namirnica životinjskog porijekla“, održanoj u Mostaru dana 08. i 09.02.2023. godine, a jedan edukaciji na temu „Službene kontrole prehrambenih proizvoda zaštićenih oznakama porijekla, geografskog porijekla i garantirano tradicionalnih specijaliteta nakon stavljanja na tržište“, koja je održana u Livnu dana 15. i 16.03.2023. godine.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ, kao i izmjenom postojećeg Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Takodjer, za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je popuniti radna mjesta gradskih/općinskih sanitarnih inspektora na području Kantona.

4.3. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2023. godinu, za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine planirano je 85, a izvršeno ukupno 86 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna farmaceutska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		85	Redovni inspeksijski nadzor	74
			Kontrola izvršenja rješenja	11
Izvršeno inspeksijskih nadzora		86	Redovni inspeksijski nadzor	54
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	15
			Kontrola izvršenja rješenja	17
Poduzete mjere	Rješenja	16	Rješenja o zabrani	8
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	7
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	5	Iznos izrečenih novčanih kazni: 13.250,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
Broj zaprimljenih predstavki		10		

U izvještajnom periodu, u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova,
- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola prometa lijekova sa esencijalne liste lijekova,
- kontrola prometa medicinskih sredstava u specijaliziranim trgovinama,
- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

U toku izvještajnog perioda kantonalna farmaceutska inspektorica vršila je inspeksijski nadzor i u poslijepodnevnom i večernjim satima, kao i u dane vikenda. Tom prilikom izvršeno je 18 inspeksijskih nadzora radom u drugoj smjeni i 9 inspeksijskih nadzora u dane vikenda. Zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su 2 rješenja o zabrani i izdata 3 prekršajna naloga.

Nepravilnosti po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđene prilikom inspeksijskog nadzora u oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na neuredno vođenje finansijskog i materijalnog knjigovodstva, te neobezbjedivanje odgovarajućih uslova za čuvanje lijekova, kao i nepravilnosti vezane za izdavanje lijekova izvan originalnog pakovanja i protivno režimu izdavanja definisanog u dozvoli za promet izdatom od strane Agencije za lijekove i

medicinska sredstva BiH, kao i promet galenskim lijekovima protivno Zakonu o apotekarskoj djelatnosti i neobezbjedjivanje magistra farmacije u apoteci, tokom cijelog radnog vremena apoteke.

Kantonalna farmaceutska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da apotekarsko osoblje upoznaje sa obavezama koje su propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

h) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Subjekti nadzora nisu u potpunosti upoznati sa obavezama i ispravnim načinom provođenja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te su određene nepravilnosti bile rezultat nerazumijevanja ili nedovoljne informiranosti subjekata, a što će se nastojati prevazići u narednom periodu kroz preventivno djelovanje kantonalne farmaceutske inspektorice, kao i pojačanim inspekcijskim nadzorima s ciljem utvrđivanja stanja i upućivanja na rad unutar zakonskih okvira.

Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranki, koje za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo bi se stanje u oblasti farmacije, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu, nije bilo normativnih aktivnosti.

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

Naziv materijala:

- Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01.-30.06.2023. godine

Organ koji razmatra ili usvaja materijal:

- Vlada Zeničko – dobojskog kantona

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjavamo tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-VI tekuće godine (šestomjesečni izvještaj):

1. IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI U UPRAVNOM POSTUPKU ZA PERIOD 01.01. DO 30.06.2023. GODINE

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u periodu 01.01.-30.06.2023. godine (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u periodu 01.01.-30.06.2023. godine	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su prosljeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
1089	6	1	3	6	1	1

2. Drugi kontinuirani poslovi

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji (30) i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (8), u izvještajnom periodu donesenoje ukupno (38) rješenja

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR – JUNI 2022. GODINE I JANUAR - JUNI 2023. GODINE

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (Brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Inspekcija rada za obl. radnih odnosa	671	678	775	639	115%	94,24%	120 15,48%	107 16,74%	307 39,61%	381 59,62%	427 55,09%	488 76,36%
Inspekcija rada za obl. zaštite na radu	153	122	210	154	137%	126%	107 50,95%	61 40%	14 6,66%	45 29,22%	121 57,61%	106 68,83%
Tržišno-turističko-ugostiteljska	1.236	1236	1.328	1380	107%	117%	372 28,01%	361 26%	541 40,73	444 32,17%	913 68,75%	805 58,33%
Inspekcija za cestovni promet	324	252	474	299	146%	119%	59 12,44%	30 10%	363 76,58%	260 86,95%	422 89,02	290 86,95%
Inspekcija za ceste	80	84	58	86	73%	102,3%	3 5,17%	15 17%	2 3,44%	10 11,62%	5 8,62%	25 29%
Elektroenergetska inspekcija	78	78	81	81	104%	104%	36 44,44%	26 32%	0	8 9,87%	36 44,44%	34 41,97%
Termoenergetska inspekcija	90	90	99	92	110%	102%	199 201,01%	237 257%	0	0	199 201,01%	237 257%
Rudarsko-geološka inspekcija	38	34	39	43	103%	126,47%	6 15,38%	13 30,23%	4 10,25%	14 32,55%	10 25,64%	17 39,53
Poljoprivredna inspekcija	197	289	384	399	194,92%	138,06%	13 3,39 %	5 1,25 %	8 2,08 %	191 47,87 %	21 5,47 %	196 49,12 %
Vodna inspekcija	160	170	151	204	94,38%	120,00%	26 17,22 %	12 5,88 %	13 8,61 %	12 5,88 %	39 25,38 %	24 11,76 %

Šumarska inspekcija	90	180	74	165	82,22%	91,67%	15 20,27 %	24 14,55 %	11 14,86 %	14 8,48 %	26 35,14 %	38 23,03 %
Inspekcija zaštite okoliša	234	245	234	206	100,00%	84,08%	41 17,52 %	47 22,82 %	8 3,42 %	12 5,83 %	49 20,94 %	59 28,64 %
Građevinska inspekcija	85	83	86	91	101,18%	109,64%	5 5,81 %	7 7,69 %	8 9,30 %	7 7,69 %	13 15,12 %	14 15,38 %
Veterinarska inspekcija	2030	2020	2608	2601	128,47%	128,76%	119 8,61 %	166 12,27 %	72 5,21 %	123 9,09 %	191 13,82 %	289 21,36 %
Zdravstvena inspekcija	80	55	13	95	16,25%	172,73%	2 15,39 %	36 37,89 %	4 30,77 %	10 10,53 %	6 46,15 %	46 48,42 %
Sanitarna inspekcija	223	333	265	449	118,83%	134,83%	86 32,45 %	189 42,09 %	48 18,11 %	67 14,92 %	134 50,57 %	256 57,02 %
Farmaceutska inspekcija	85	85	57	86	67,06%	101,87%	5 8,77 %	16 18,60 %	0	5 5,81 %	5 8,77 %	21 24,42 %

2. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2023. godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

❖ Strateški ciljevi

- ✓ Jačanje djelovanja inspekcijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, sprečavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
 - obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu,
 - obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš,
 - subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- ✓ Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni u naprijed navedenom, kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,
- ✓ Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

❖ Kratkoročni ciljevi

- ✓ Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove:
 - Kadrovska popunjenost radnih mjesta, koja nisu popunjena.
 - Kadrovska popunjenost radnih mjesta uposlenika kojima radni odnos prestaje zbog ispunjavanja zakonskih uslova za odlazak u penziju i uposlenika kojima radni odnos prestaje dobrovoljnim istupanjem iz državne službe,
 - Nabavka materijalno - tehničkih sredstava službena vozila, nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija - iz budžetskih sredstva,
 - Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa)

VII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-VI 2023. godinu:

Konto	Naziv izdatka	Budžet za I-VI 2023.	Izvršenje I-VI/2023.
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	1.345.469	1.264.916
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	195.310	217.544
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	141.255	133.215
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	44.990	30.079
613100	PUTNI TROŠKOVI	1.500	1.499
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	8.415	8.156
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	6.075	6.009
613400	NABAVKA MATERIJALA	8.000	3.387
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	4.500	1.332
613600	UNAJMLJIVANJE IMOVINE I OPREME	0	0
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	1.500	341
613800	IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA	0	0
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	15.000	9.355
821300	NABAVKA OPREME	75.000	0
821500	NABAVKA STALNIH SREDSTAVA U OBLIKU PRAVA	7.500	3.369
	UKUPNO	1.809.524	1.649.123

Iz tabelarnog pregleda se može zaključiti da je izvršenje Budžeta za period I-VI 2023. godine u skladu sa planom Budžeta za period I-VI 2023. godinu, te je samo na poziciji Naknada troškova zaposlenih došlo do prekoračenja. U vezi s tim napominjemo da je naknada za topli obrok u visini od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH koja se isplaćuje od mjeseca aprila 2023. godine (Odluka o utvrđivanju visine naknade za topli obrok broj: 02-11-6479/23 od 20.04.2023. godine) uticala je na povećanje rashoda na ovoj poziciji kao i da je ovom periodu bilo pet jednokratnih pomoći za slučaj smrti u iznosu od 23.924,00 KM koje se nisu mogle predvidjeti. Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-11-5882/23 od 11.04.2023. godine, usvojen je Program utroška pod nazivom „Nabavka opreme” i „Nabavka stalnih sredstava u obliku prava” Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2023. godine u ukupnom iznosu od 165.000,00 KM, a realizacija Programa je u toku.

Dostavljeno:

1 x Ured premijera

1 x Stručna služba Vlade

1 x a/a

